

UCHWAŁA NR 23/101/2020
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ŁODZI
z dnia 10 czerwca 2020 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w składzie:

1/ Beata Kaczmarek	9/ Bogusław Wenus
2/ Ryszard Paweł Krawczyk	10/ Radosław Hrychorczuk
3/ Roman Drozdowski	11/ Paweł Dobrzyński
4/ Anna Kaźmierczak	12/ Zofia Dolewka
5/ Bogdan Łągwa	13/ Krzysztof Kozik
6/ Łukasz Szczepanik	14/ Tomasz Jan Karwicki
7/ Magdalena Budziarek	15/ Anna Adamczewska
8/ Agnieszka Kamyczek - Maszewska	

po rozpatrzeniu w dniu 10 czerwca 2020 roku uchwały nr XXI/127/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 29 kwietnia 2020 roku w sprawie przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości, doręczonej tutejszej Izbie w dniu 12 maja 2020 roku, działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 713) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2137),

uchwała, co następuje:

z powodu naruszenia prawa, tj. art. 15q ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374 z późniejszymi zmianami) w związku z sekcją 3.9 Komunikatu Komisji Europejskiej *Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19* (2020/C 91 I/01) (Dz. U. UE C z dnia 20.03.2020 r. z późniejszymi zmianami) **stwierdza nieważność § 8** uchwały nr XXI/127/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 29 kwietnia 2020 roku w sprawie przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości **w zakresie zapisu o treści:** „1”, oraz z powodu naruszenia prawa, tj. art. 233 § 1 i § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1950 z późniejszymi zmianami) **stwierdza nieważność zapisu o treści:** „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia Zgodnie z art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 z późn. zm.) kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym, lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.” zamieszczonego w załączniku nr 1 do uchwały nr XXI/127/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 29 kwietnia 2020 roku w sprawie przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości.

Uzasadnienie

W dniu 12 maja 2020 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wpłynęła uchwała nr XXI/127/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 29 kwietnia 2020 roku w sprawie przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości (*zwana dalej - uchwałą*).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania nadzorczego, Burmistrz Krośniewic w piśmie z dnia 8 czerwca 2020 rok (znak: FN.3140.4.18.2020.AF) wskazała, że podstawą umieszczenia w załączniku do uchwały zapisu o odpowiedzialności karnej jest zapis art. 180 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Nadto Burmistrz Krośniewic wskazała, że postępowanie w przedmiocie odroczenia płatności podatku od nieruchomości jest postępowaniem podatkowym, a zatem organ podatkowy posiada kompetencje do odbierania oświadczeń złożonych pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Zdaniem Burmistrza Krośniewic rzeczony zapis nie wykracza poza zakres delegacji zawartej w ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Badając przedmiotową uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi ustaliło i zważyło, co następuje:

Uchwała nr XXI/127/20 Rady Miejskiej w Krośniewicach z dnia 29 kwietnia 2020 roku w sprawie przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości została podjęta na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 713) i art. 15q ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374 z późniejszymi zmianami).

W § 1 wyżej opisaney uchwały Rada Miejska w Krośniewicach postanowiła przedłużyć do dnia 30 września 2020 roku przedsiębiorcom, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, terminy płatności rat podatku od nieruchomości płatnych w kwietniu, maju i czerwcu 2020 roku.

W § 8 badanej uchwały Rada Miejska postanowiła, że pomoc, o której mowa w niniejszej uchwale, stanowi pomoc publiczną mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego i jest udzielana zgodnie z pkt 3.1 Komunikatu Komisji Europejskiej *Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19*. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi zwraca uwagę, że przedmiotowa uchwała została podjęta w dniu 29 kwietnia 2020 roku, natomiast od dnia 3 kwietnia br. zaczęły obowiązywać zmiany w tymczasowych ramach środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 wprowadzone Komunikatem Komisji Europejskiej *Zmiany w tymczasowych ramach środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19* (2020/C 112 I/01) (Dz. U. UE C z dnia 4.04.2020 r.). We wskazanym komunikacie dodano bowiem sekcję 3.9 dotyczącą pomocy w formie odroczenia płatności podatku lub składek na ubezpieczenie społeczne. W związku z powyższym zdaniem Kolegium Izby postanowienie § 8 badanej uchwały odnośnie udzielania przez Gminę Krośniewice pomocy w postaci przedłużenia terminów płatności rat podatku od nieruchomości zgodnie z sekcją

3.1 Komunikatu Komisji Europejskiej pozostaje w sprzeczności z art. 15q ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych w związku z sekcją 3.9 Komunikatu Komisji.

Nadto w załączniku nr 1 do uchwały stanowiącej „Zgłoszenie zamiaru skorzystania z pomocy w formie przedłużenia terminu płatności rat podatku od nieruchomości” wprowadzono na końcu zapis o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia Zgodnie z art. 233 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 z późn. zm.) kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym, lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”.

W myśl przepisu art. 15q ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, rada gminy może przedłużyć, w drodze uchwały, wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, terminy płatności rat podatku od nieruchomości, płatnych w kwietniu, maju i czerwcu 2020 r., nie dłużej niż do dnia 30 września 2020 r. Zgodnie z art. 233 § 1 Kodeksu karnego odpowiedzialności karnej podlega ten, kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę. Ponadto warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie. Powyższe przepisy stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej (art. 233 § 2 i § 6 Kodeksu karnego).

Zdaniem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi przepis art. 15q ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, jak i żaden inny przepis obowiązującego prawa, nie dają podstaw do nałożenia przez organ stanowiący gminy obowiązku składania przez przedsiębiorcę oświadczenia zawierającego pouczenie o odpowiedzialności karnej określonej w art. 233 Kodeksu karnego. W ocenie Kolegium Izby z przepisu art. 233 Kodeksu karnego wynika, że warunkiem odpowiedzialności za złożenie fałszywego oświadczenia jest to, aby przepis ustawy, na podstawie której oświadczenie jest składane, przewidywał możliwość odebrania tegoż oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Rada Miejska w Krośniewicach nie miała kompetencji do nałożenia w akcie prawa miejscowego obowiązku składania oświadczenia takiej treści i tym samym naruszyła art. 233 § 1 i § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w pełni podziela pogląd wyrażony przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 27 lutego 2014 roku, sygn. I SA/Kr 2217/13, zgodnie z którym: „(...) jeżeli ustawodawca zamierza nadać wymaganym oświadczeniom, składanym przez zainteresowane podmioty, rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań), to rygor ten wprowadza wprost do ustawy i dopiero wówczas, w razie przeniesienia kompetencji do określenia przez organ samorządu wzoru informacji i deklaracji, winien przewidzieć w treści upoważnienia wymóg

pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań)”. Przykładowo przepisy art. 15zs ust. 5 oraz art. 15zzd ust. 8 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych przewidują składanie oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Odnosząc się do wyjaśnień przedłożonych przez Burmistrza Krośniewic, Kolegium Izby podkreśla, że nawet gdyby przepis art. 180 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 900 z późniejszymi zmianami) został powołany w podstawie prawnej badanej uchwały, co nie ma miejsca w rozpatrywanej sprawie, nie może stanowić prawidłowej podstawy prawnej tejże uchwały. Rzeczona uchwała została oparta na normie prawa materialnego zawartej w art. 15q ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Z kolei przywołany przepis Ordynacji podatkowej dotyczy dowodów w postępowaniu podatkowym prowadzonym przez organ podatkowy. Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że zgodnie z art. 13 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej organem podatkowym, stosownie do swojej właściwości, jest m.in. wójt, burmistrz (prezydent miasta), a nie organ stanowiący gminy. Tymczasem Rada Miejska w Krośniewicach nie będąc organem podatkowym wprowadziła w załączniku nr 1 do przedmiotowej uchwały pouczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia jako element zgłoszenia zamiaru skorzystania z pomocy w formie przedłużenia terminów płatności podatku od nieruchomości, do czego nie była umocowana. Co więcej z przepisu art. 180 § 2 Ordynacji podatkowej wynika, że ustawa uzależnia możliwość złożenia przez stronę postępowania podatkowego oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej od łącznego spełnienia dwóch przesłanek, a mianowicie: niewymagania przez jakikolwiek przepis prawa urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego w drodze zaświadczenia oraz złożenia przez stronę wniosku do organu podatkowego o odebranie oświadczenia. Nie ulega wątpliwości, że tego rodzaju oświadczenie organ podatkowy odbiera od strony nie z urzędu, lecz na jej wniosek.

Na marginesie Kolegium Izby wskazuje na konieczność prawidłowego formułowania zapisu odnośnie wejścia w życie uchwały mając na uwadze przepisy regulujące te kwestie.

Mając powyższe na względzie, Kolegium Izby orzekło, jak w sentencji.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwał.

**Przewodniczący Kolegium
Zastępca Prezesa RIO w Łodzi**

Beata Kaczmarek